

КИЇВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ БОРИСА ГРІНЧЕНКА
КАФЕДРА МІЖНАРОДНИХ ВІДНОСИН ТА МІЖНАРОДНОГО ПРАВА

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Проректор з науково-методичної
та навчальної роботи

О.Б. Жильцов

2016 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Аналіз зовнішньої політики

Напрямок підготовки 6.030204 «Міжнародна інформація»

Факультет права та міжнародних відносин

2016 – 2017 навчальний рік

КИЇВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ БОРИСА ГРІНЧЕНКА
Ідентифікаційний код 02136554
Начальник відділу
моніторингу якості освіти

Програма № 1831

Жильцов
(підпис)

(прізвище, ініціали)

« » 20 16 р.

Робоча програма навчальної дисципліни **Аналіз зовнішньої політики** для студентів галузі знань напрямку підготовки 6.030204 «Міжнародна інформація».

Розробник: кандидат історичних наук, доцент, доцент кафедри міжнародних відносин та міжнародного права Київського університету імені Бориса Грінченка Слюсаренко Ірина Юріївна

Робочу програму схвалено на засіданні кафедри міжнародних відносин та міжнародного права Факультету права та міжнародних відносин

Протокол від «13» жовтня 2016 року №3.

Завідувач кафедри
міжнародних відносин
та міжнародного права

О.В. Гаврилюк

© Слюсаренко І.Ю., 2016 р.

© КУ імені Бориса Грінченка, 2016 р.

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни
		денна форма навчання
Кількість кредитів – 3	6.030204 «Міжнародна інформація»	Обов'язкова навчальна дисципліна
Модулів – 2	Освітньо-кваліфікаційний рівень: «бакалавр»	Рік підготовки 4-й
Змістових модулів – 2		Семестр 7-й
Загальна кількість годин – 108		Лекції 16 год.
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 4 самостійної роботи студента – 4		Семінарські 12 год.
		Модульний контроль 4 год.
		Самостійна робота 40 год.
		Семестровий контроль 36 год.
		Екзамен

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної і індивідуальної роботи становить (%): для денної форми навчання – 33% / 67%.

2. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Метою вивчення дисципліни “Аналіз зовнішньої політики» є надання майбутнім фахівцям з інформаційно-аналітичного забезпечення міжнародних відносин знань та вмінь аналізу зовнішньополітичної діяльності.

Завданнями дисципліни “Аналіз зовнішньої політики” є:

- ознайомлення студентів з етимологією та змістом основних понять, категорій та термінів з відносин;
- формування системних знань про аналіз зовнішньої політики;
- вироблення навичок дослідження і аналізу документів, які регламентують сучасні міжнародні відносини;
- ознайомлення з методологією аналізу міжнародних відносин;
- аналіз прикладних аспектів зовнішньої політики;

У результаті вивчення дисципліни “Аналіз зовнішньої політики” **студенти повинні знати:**

- тлумачення основних термінів, які вживаються під час аналізу міжнародних відносин.
- основні етапи становлення та розвитку аналізу міжнародних відносин;
- методологію аналізу міжнародних відносин;
- чинники, які впливають на процес формування зовнішньої політики;
- процес формування національних інтересів як базової структури формування зовнішньої політики;
- зовнішньополітичний потенціал держави;
- цілі та принципи зовнішньої політики
- зовнішньополітичну стратегію та тактику в реалізації зовнішньої політики.

Відповідно до вимог освітньо-професійної програми студенти повинні **вміти:**

- аналізувати процеси, що відбуваються у міжнародних відносинах та світовій політиці;
- обґрунтовувати свою світоглядну та громадянську позицію при аналізі сучасної ситуації з урахуванням знань, отриманих при вивченні курсу “Аналіз зовнішньої політики”;
- приймати практичні рішення, щодо оптимального застосування набутих теоретичних знань при виконанні своїх професійних обов’язків;
- збагачувати власний світогляд шляхом самоосвіти, творчо працювати над поглибленням і вдосконаленням своїх знань;
- орієнтуватись у міжнародному політичному житті, геополітичному становищі, мати уявлення про роль і значення України у системі міжнародних відносин.

3. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Змістовий модуль 1. Теоретичні аспекти аналізу зовнішньої

політики Тема 1. Вступ до курсу

«Аналіз зовнішньої політики». Предмет, об'єкт та

завдання курсу «Аналіз зовнішньої політики». Історіографія до курсу «Аналіз зовнішньої політики». Дефініції зовнішньої політики. Зовнішня політика та її роль. Співвідношення внутрішньої та зовнішньої політики. Дефініювання зовнішньої політики у працях Дж. Франкела, В. Мадісона і В. Шахова, В. Веллейса, П. Мак-Гоуена. Класифікаційні схеми зовнішньої політики Й. Беллєрса, Я. П'єтрася, Дж. Розенау.

Тема 2. Етапи формування аналізу зовнішньої політики.

Початковий етап становлення аналізу зовнішньої політики (друга половина 50-х років). Виокремлення напрямків аналізу зовнішньої політики. порівняльні дослідження ЗП (comparative foreign policy), структурно-функціональний аналіз ЗП; дослідження зовнішньої політики з позицій загальної та соціальної психології. Аналіз зовнішньої політики (foreign policy analysis). Теорія прийняття зовнішньополітичних рішень, бюрократична теорія, концепції та теорії психологічних досліджень, комп'ютерне моделювання зовнішньополітичного процесу та процесів прийняття зовнішньополітичних рішень, теорія експертних оцінок.

Тема 3. Методологія та методика аналізу зовнішньої політики.

Загальнонаукові методи, які використовуються аналізом зовнішньої політики. Соціально-гуманітарні методи в аналізі зовнішньої політики. Експлікативні методи: контент-аналіз, івент-аналіз, когнітивне картирування, метод індикаторів та статистичні методи. Конструктивні методи: експеримент, системний метод, математичне моделювання. Прогнозні методи: метод Дельфі, побудова сценаріїв, «мозкового штурму». Методика аналізу зовнішньої політики.

Тема 4. Чинники, що впливають на формування та реалізацію зовнішньої політики держави.

Проблема класифікації чинників, що впливають на зовнішню політику. Внутрішні та зовнішні чинники впливу на зовнішню політику. Об'єктивні чинники. Внутрішнє соціальне середовище: соціально-політичні чинники, соціально-економічні чинники. Зовнішнє соціальне середовище: характер і стан сумісного середовища, безпековий вимір, інтегрованість в систему міжнародних відносин, загальний стан і тенденції в системі міжнародних відносин.

Зовнішнє природне середовище: Географічне розташування, територія, природні ресурси, геополітика, геоэкономика.

Суб'єктивні чинники. стан суспільної свідомості; стан групової та індивідуальної свідомості керівників держави, які визначають та контролюють зовнішню політику.

Змістовий модуль 2. Прикладні аспекти аналізу зовнішньої політики

Тема 5. Національні інтереси як базова структура формування зовнішньої політики.

«Національні інтереси» в теорії міжнародних відносин: ідеалізм, геополітика, реалізм, глобалізм, постмодернізм. Функції національних інтересів. Класифікація та реалізація національних інтересів. Загрози національним інтересам. Національні інтереси та «групи впливу». Внутрішні та зовнішні «групи впливу».

Тема 6. Зовнішньополітичний потенціал держави.

Ресурсний потенціал держави. Внутрішній та зовнішній потенціал держави. Елементи зовнішньополітичного потенціалу: економічна сила, економічний вплив, воєнна сила, воєнний вплив, ідеологічний (морально-психологічний) вплив, культурно-науковий вплив, політичний вплив. Коаліції держав та реалізація потенціалу держави. Силовий/несиловий вплив та зовнішньополітичний потенціал держави.

Тема 7. Цілі та принципи зовнішньої політики.

Зовнішньополітичні цілі. Ресурси і зовнішньополітичні цілі. Класифікація зовнішньополітичних цілей: за часом, за простором, за спрямуванням, . Структура зовнішньополітичних цілей та способи їх досягнення. Ієрархічні рівні цілей: політико-ідеологічний, стратегічний, тактичний. Взаємозалежність цілей. Принципи зовнішньої політики та міжнародних відносин. Документи, які визначають принципи міжнародних відносин. Декалог міжнародних відносин.

Тема 8. Зовнішньополітична тактика та стратегія.

Зовнішньополітичні акції та їх типи. Тактичні операції у зовнішній політиці та їх типи. Зовнішньополітична тактика. Зовнішньополітична стратегія. Формування зовнішньополітичної стратегії. Стратегічні операції. Стратегічне партнерство та його параметри. Типологія стратегічного партнерства. Етапи зовнішньополітичної стратегії України.

Тема 9. Зовнішньополітичний аналіз в структурі органів управління.

Аналітичні центри: «фабрики думки». Етапи формування „фабрик думки”. Класифікації „фабрик думки”. Вплив дослідницьких наукових центрів на прийняття зовнішньополітичних рішень.

4. НАВЧАЛЬНО-ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН ДИСЦИПЛІНИ

№	Назва теми лекції	Лекції	Сем. зан.	СР	ІР	МК	СК
Змістовий модуль 1. Теоретичні аспекти аналізу зовнішньої політики							
1.	Вступ до курсу «Аналіз зовнішньої політики»	2	2	4			

2.	Етапи формування аналізу зовнішньої політики	2		4			
3.	Методологія та методика аналізу зовнішньої політики	2	2	6			
4.	Чинники, що впливають на формування та реалізацію зовнішньої політики держави	2	2	4			
Всього за I - й модуль 52 - год.		8	6	18		2	18

Змістовий модуль 2. Прикладні аспекти аналізу зовнішньої політики							
5.	Національні інтереси як базова структура формування зовнішньої політики	2	2	4			
6.	Зовнішньополітичний потенціал держави	2	2	4			
7.	Цілі та принципи зовнішньої політики	2		4			
8.	Зовнішньополітична стратегія та тактика	2	2	4	2		
9.	Зовнішньополітичний аналіз в структурі органів управління			6		2	
Всього за II - й модуль - 56 год.		8	6	22		2	18
Всього за семестр - 108 год.		16	12	40		4	36

5. Зміст семінарських занять за модулями

5.1. ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1

Теоретичні аспекти аналізу зовнішньої політики

Семінарське заняття №1.

Поняття зовнішня політика та проблема його трактування в теорії міжнародних відносин

1. Специфіка поняття “зовнішня політика”.
2. Дефініювання зовнішньої політики у працях Дж. Франкела, В. Мадісона і В. Шахова, В. Веллейса, П. Мак-Гоуена.
3. Класифікаційні схеми Й. Беллерса, Я. Петрася, Дж. Розенау.

Семінарське заняття №2.

Методи аналізу зовнішньої політики

1. Експлікативні методи: контент-аналіз, івент-аналіз, когнітивне картування, метод індикаторів та статистичні методи.
2. Конструктивні методи: експеримент, системний метод, математичне моделювання.
3. Прогнозні методи: метод Дельфі, побудова сценаріїв, «мозкового штурму».

Семінарське заняття №3.

Чинники, що впливають на формування та реалізацію зовнішньої політики держави

Студентам пропонується вибрати одну з держав світу для подальшого самостійного дослідження основних аспектів її зовнішньої політики в межах курсу. На кожне семінарське заняття студент виконує конкретне завдання по обраній державі. Результати індивідуальних досліджень обговорюються під час дискусій на семінарських заняттях.

1. Внутрішні чинники: територія, демографічні характеристики, загальні показники економічного розвитку, зовнішньоекономічні відносини, рівень життя, освіти, політична система, характеристика політичного органу, який ухвалює рішення.

2. Зовнішні чинники: співвідношення характеристик держави із загальносвітовими даними (територія, населення, ВВП, Національний дохід, залежність від імпорту), участь у міжнародних організаціях, можлива участь у міжнародних конфліктах, міжнародна взаємодія, вплив глобальних проблем сучасності (роззброєння, енергетична проблема, екологічна проблема, охорона здоров'я, боротьба зі стихійними лихами, міжнародний тероризм і т.д).

Змістовий модуль 2.

Прикладні аспекти аналізу зовнішньої політики

Семінарське заняття №4.

Національні інтереси як базова структура формування зовнішньої політики

1. Класифікація національних інтересів.
2. Процес та ефективність реалізації національних інтересів.

Семінарське заняття №5.

Зовнішньополітичний потенціал держави

1. Ресурсний потенціал держави.
2. Елементи зовнішньополітичного потенціалу.
3. Силовий/несиловий вплив та зовнішньополітичний потенціал держави.

Семінарське заняття №6.

Зовнішньополітична стратегія та тактика

1. Зовнішньополітична стратегія.
2. Зовнішньополітична тактика.

6. Навчально-методична карта дисципліни

«Аналіз зовнішньої політики»

Разом: 108 год. З них: лекції - 16 год., семінарські заняття - 12 год., самостійна робота - 40 год., модульний контроль - 4 години, семестровий контроль 36 годин.

Тиждень	I	II	III	IV	V	VI	VII
Модулі (назви, бали)	Модуль I				Модуль II		
Лекції (теми, бали)	1,2 (1+1 бал)	3,4 (1+ 1 бал)	5 (1 бал)	6 (1 бал)	7 (1 бал)	8 (1 бал)	
Семінарські заняття (теми, бали)			1/10+1	2/10+1,	3/10+1	4/10+1,	5/10, 6/10 (1+1 бал)
ІНДЗ (бали)							30
Самостійна робота (вид, бали)			10	10	10	10	10
Поточний контроль (вид, бали)				Модульна к/роб.25			Модульна к/роб. 25
Підсумковий контроль (вид, бали)							Іспит

7. Самостійна робота

Теми (обсяг в годинах)	Бали	
Змістовий модуль 1. Теоретичні аспекти аналізу зовнішньої політики		
1. Користуючись довідковою літературою підготувати глосарій основних понять та категорій аналізу зовнішньої політики.	4	5
2. Прореферувати статтю Розенау Дж. «До дослідження взаємного перетину внутрішньополітичної та міжнародно систем».	4	5
3. Проаналізувати розділ «Міжнародні системи» з роботи М. Каплана «Система та процес в міжнародних відносинах».	4	5
4. Проблема класифікації чинників, що впливають на зовнішню політику.	4	5
Змістовий модуль 2. Прикладні аспекти аналізу зовнішньої політики		

1. Здійснити кореляцію поняття державних та національних інтересів у зовнішній політиці.	4	5
2. Скласти таблицю з 5 коаліцій в міжнародних відносинах за схемою: параметри часу, учасники, цілі, успішність реалізації.	4	5
3. Написати реферат на тему: «Роль «акторів поза суверенітетом» в реалізації зовнішньополітичного курсу держави.	4	5
4. Проаналізувати проблему дефіциту засобів впливу і зовнішнього потенціалу держави.	4	5
5. Визначити етапи формування „фабрик думки”. Проаналізувати класифікації „фабрик думки” та вплив дослідницьких наукових центрів на прийняття зовнішньополітичних рішень.	4	5

9. МЕТОДИ НАВЧАННЯ

I. Методи організації та здійснення навчально-пізнавальної діяльності:

1) За джерелом інформації:

- *Словесні*: лекція (традиційна, проблемна) із застосуванням комп'ютерних інформаційних технологій (PowerPoint-презентація), пояснення, розповідь, бесіда.
- *Наочні*: спостереження, ілюстрація, демонстрація.

II. Методи стимулювання інтересу до навчання і мотивації навчально-пізнавальної діяльності: навчальні дискусії; створення ситуації пізнавальної новизни; створення ситуацій зацікавленості (метод цікавих аналогій тощо).

10. Система поточного і підсумкового контролю знань

Оцінювання знань студентів з урахуванням вимог Болонської декларації здійснюється за **100-бальною** шкалою. Завдання поточного контролю (усні відповіді, наукові доповіді, реферати, доповнення, участь у дискусіях, підготовка до семінарських занять, виконані завдання для самостійної та індивідуальної роботи, поточного модульного контролю) оцінюються в діапазоні від **0** до **60** балів. Завдання, що виносяться на підсумковий контроль - від **0** до **40** балів.

Виконання всіх видів робіт є обов'язковим для студента. Студент не допускається до іспиту, якщо за результатами поточного контролю набирає менше **34** балів.

10.1.Критерії оцінювання знань студентів.

“Відмінно”

Наявність у студента ґрунтовних теоретичних знань з основ міжнародних інформаційних відносин, вміння аналітично мислити, аналізувати, інтегрувати та узагальнювати набуті знання, викладати їх чітко, логічно, послідовно з дотриманням норм літературної мови.

“Добре”

Наявність у студента достатньо повних знань з основ міжнародних інформаційних відносин, вміння систематизувати та узагальнювати набуті знання, робити чіткі висновки з дотриманням норм літературної мови.

”Задовільно”

Наявність у студента неповних теоретичних знань з основ міжнародних інформаційних відносин, недостатнє вміння узагальнювати, систематизувати та структурувати набуті знання з дотриманням норм літературної мови.

“Незадовільно”

Неспроможність сформулювати навіть поверхову відповідь на питання, які стосуються основ міжнародних інформаційних відносин.

10.2. Розрахунок рейтингових балів за видами поточного (модульного) контролю

№ зп	Вид діяльності студента	Макс. кількість балів за одиницю	Модуль 1		Модуль 2		Всього
			Кільк. одиниць/розрахунку	Макс. кількість балів за вид	Кільк. одиниць/розрахунку	Макс. кількість балів за вид	
1	Відвідування лекцій	1	4	4	4	4	8
2	Відвідування семінарських занять	1	3	3	3	3	6
3	Виконання завдання для самостійної роботи (домашнього завдання)	5	4	20	5	25	45
4	Робота на практич. (семінарськ.) занятті (в т.ч. доповідь, виступ, повідомл., дискусія)	10	3	30	3	30	60
5	Індивідуальне навчально-дослідне завдання (ІНДЗ)	30	-	-	-	-	-
6	Опрацювання фахових видань (в т.ч. першоджерел)	10	2	20	-	-	20
7	Написання реферату	15	-	-	1	15	15
8	Виконання модульної контрольної роботи	25	1	25	1	25	50
Макс. кількість балів за видами діяльності студента				102		102	204
Разом: 247		Коефіцієнт: 204:100 = 2,34					

11. Порядок переведення рейтингових показників успішності у європейську систему оцінювання ECTS

Рейтингова оцінка	Оцінка за 100-бальною шкалою	Значення оцінки
A	90-100	Відмінно - (відмінний рівень знань (умінь) в межах обов'язкового матеріалу з, можливими, незначними помилками
B	82-89	Дуже добре - достатньо високий рівень знань (умінь) в межах обов'язкового матеріалу без суттєвих (грубих) помилок
C	75-81	Добре - в цілому добрий рівень знань (умінь) з незначною кількістю помилок
D	66-74	Задовільно – посередній рівень знань (умінь) із значною кількістю недоліків, достатній для подальшого навчання або професійної діяльності
E	60-65	Достатньо – мінімально можливий допустимий рівень знань (умінь)
FX	35–59	Незадовільно з можливістю повторного складання – незадовільний рівень знань з можливістю перескладання за умови належного самостійного доопрацювання
F	1-34	Незадовільно з обов'язковим вивченням курсу – досить низький рівень знань (умінь), що вимагає повторного вивчення дисципліни

12.Зразок завдання для модульної контрольної роботи

1) «Мозкова атака» це:

- а) метод колективної генерації ідей;
- б) закрита інтелектуальна гра; в) сфера діяльності політичної еліти.

2) **Зазначте метод протилежний аналізу:**

- а) індукція;
- в) синтез;
- б) когнітивне картування.

3) **Основний об'єкт контент-аналізу – це:**

- а) політичні відносини; в) держава; б) документальні джерела.

4) **Частоту наявності в тексті визначених характеристик змісту допоможе визначити:**

- а) кількісний контент-аналіз;
- б) якісний контент-аналіз; в) процентний метод.

- 5) **Метод аналізу даних певних подій, який спрямований на обробку публічної інформації і вказує «хто говорить», «що робить», «по відношенню до кого і коли»:**
 а) контент-аналіз; б) когнітивне картування; в) івент-аналіз;
- 6) **Експлікативний метод, спрямований на аналіз того, як той чи інший політичний діяч сприймає певну політичну проблему:**
 а) контент-аналіз; б) когнітивне картування; в) івент-аналіз;
- 7) **Створення штучної ситуації з метою перевірки теоретичних гіпотез, висновків і положень:**
 а) контент-аналіз; б) когнітивне картування; в) експеримент.
- 8) **Побудова ідеальних (розумових) моделей ймовірного розвитку подій на основі аналізу існуючої ситуації:**
 а) побудова сценаріїв; б) когнітивне картування; в) дельфійський метод;
- 9) **До прогностичних методів не належить:**
 а) побудова сценаріїв; б) системний підхід; в) дельфійський метод;
- 10) **Агресивний тип зовнішньої політики держави характеризується тим, що :**
 а) держава прагне одночасно змінювати своє внутрішнє та міжнародне середовище; б) держава ґрунтує свою діяльність на досягнутому пункті рівноваги між середовищами; в) держава підпорядковується впливові міжнародного середовища

13. ЗАВДАННЯ ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ

Теоретичні питання

1. Специфіка поняття “зовнішня політика”.
2. Співвідношення внутрішньої та зовнішньої політики.
3. Дефініціювання зовнішньої політики у працях Дж. Франкела, В. Мадісона і В. Шахова, В. Веллейса.
4. Розуміння зовнішньої політики в доробку П. Мак-Гоуена.
5. Класифікаційна схема зовнішньої політики Й. Беллєрса.
6. Класифікаційна схема зовнішньої політики Я. Петрася.
7. Класифікаційна схема зовнішньої політики Дж. Розенау.
8. Порівняльні дослідження зовнішньої політики (comparative foreign policy).
9. Структурно-функціональний аналіз зовнішньої політики.
10. Дослідження зовнішньої політики з позицій загальної та соціальної психології.
11. Бюрократична теорія зовнішньої політики;
12. Специфіка прийняття рішень із питань зовнішньої політики державним керівництвом;
13. Роль еліт і груп тиску у формуванні зовнішньої політики.
14. Когнітивний підхід до аналізу зовнішньої політики.

15. Об'єктивні та суб'єктивні чинники аналізу зовнішньої політики.
16. Внутрішнє соціальне та політичне середовища.
17. Зовнішнє політичне середовище.
18. Загальнонаукові методи аналізу зовнішньої політики.
19. Суспільно-гуманітарні методи аналізу зовнішньої політики.
20. Специфічно-наукові методи аналізу зовнішньої політики.
21. Метод контент-аналізу.
22. Метод івент-аналізу.
23. Метод когнітивного картування.
24. Метод «мозкової атаки».
25. Статистичні методи у аналізу зовнішньої політики.
26. Системний аналіз у зовнішній політиці.
27. Математичне моделювання у зовнішній політиці.
28. Метод Дельфі.
29. Метод побудови сценаріїв.
30. Внутрішні та зовнішні чинники впливу на зовнішню політику.
31. Проблема класифікації чинників, що впливають на зовнішню політику.
32. Національний інтерес в теорії міжнародних відносин.
33. Класифікація та реалізація національних інтересів.
34. Національні інтереси та «групи впливу».
35. Кореляція поняття державних та національних інтересів у зовнішній політиці.
36. Ресурсний потенціал держави.
37. Елементи зовнішньополітичного потенціалу.
38. Коаліції держав та реалізація потенціалу держави.
39. Силовий/несиловий вплив та зовнішньополітичний потенціал держави.
40. Дефіцит засобів впливу і зовнішній потенціал держави.
41. Поняття «зовнішньополітичні цілі» держави.
42. Класифікація зовнішньополітичних цілей: локальні, регіональні, континентальні, глобальні.
43. Структура зовнішньополітичних цілей та способи їх досягнення.
44. Принципи міжнародних відносин та зовнішньої політики.
45. Зовнішньополітична стратегія.
46. Стратегічне партнерство та його критерії у зовнішній політиці.
47. Зовнішньополітична тактика.
48. Роль держави в реалізації зовнішньополітичного курсу.
49. Етапи формування „фабрик думки”.
50. Проблеми класифікації „фабрик думки”.

Практична складова:

Підготувати аналітичний документ, присвячений проблемам зовнішньої політики обраної студентом держави.

Приклади див.: <http://www.niss.gov.ua/catalogue/34/>

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

ОСНОВНА ЛІТЕРАТУРА

1. Аналітика. Експертиза. Прогнозування: Монографія / Макаренко Є.А., Рижков М.М., Ожеван М.А. та ін.– К.: Наша культура і наука, 2003.
2. Веймер Д.Л., Вайнінг Е.Р. Аналіз політики: Концепції і практика / Пер. з англ. – К.: Основи, 1998. – 654 с.
3. Внешняя политика и безопасность современной России. 1991-2002. Хрестоматия в четырех томах. Редактор-составитель Т.А. Шаклеина. Том III. Исследования. М.: Московский государственный институт международных отношений (У) МИД России, Российская ассоциация международных исследований, АНО "ИНО-Центр (Информация. Наука. Образование.)", 2002. – 491 с.
4. Голосов Г.В. Сравнительная политология: Учебник. – Новосибирск: Изд-во Новосиб. ун-та, 1995. – 207 с.
5. Гришин А.В., Никольский Н.М. Система анализа и диалог с ЭВМ в исследовании международных отношений.– М.: Международные отношения, 1982. – 344 с.
6. Джарол Б.М., Ричард К.Р. Политология: Методы исследования / Пер. с англ. – М.: Изд-во “Весь мир”, 1997. – 544 с.
7. Дольникова Р.Н. Методология и методика прогнозирования внешней политики несоциалистических государств. Опыт системной организации понятий. – М.: Наука, 1986. – 255 с.
8. Коваленко А.О. Політичний аналіз і прогнозування. – К.: Науковий світ, 2002. – 201 с.
9. Косолапов Н.А. Анализ внешней политики: основные направления исследований / Н. А. Косолапов // Внешняя политика и безопасность современной России, 1991-2002. Хрестоматия. В 4 т./ МГИМО(У) МИД России; Рос. ассоциация междунар. исследований; ИНО-Центр (Информация. Наука. Образование); Сост. Т.А. Шаклеина. – М.: РОССПЭН, 2002. – С. 420-431.
10. Косолапов Н. Внешняя политика и внешнеполитический процесс субъектов международных отношений // Мировая экономика и международные отношения. - 1999. - N 3.
11. Пал Леслі. Аналіз державної політики / Пер. з англ. – К.: Основи, 1999. – 422 с.
12. Панарин А.С. Глобальное политическое прогнозирование: Учебник для вузов – М.: Алгоритм, 2000. – 352 с.
13. Панарин А.С. Глобальные политические прогнозирование в условиях стратегической нестабильности. – М.: Эдиториал УРСС, 1999. – 272 с.
14. Плэтт В. Стратегическая разведка. Основные принципы. – М.: Форум, 1997. – 376 с.
15. Поздняков, Э. А. Внешнеполитическая деятельность и межгосударственные отношения / Отв. ред. Д. Г. Томашевский; АН СССР, Ин-т мировой экономики и междунар. отношений. — М. : Наука, 1986. — 187, [2] с.
16. Политический процесс: основные аспекты и способы анализа: Сборник

учебных материалов / Под. ред. Мелешкиной Е.Ю. – М.:ИНФРА, 2001. – 304 с.

17. Процесс формирования и осуществления внешней политики капиталистических государств / [В. И. Гантман, В. Г. Барановский, Н. А. Косолапов и др.; Отв. ред. В. И. Гантман]. — М. : Наука, 1981. — 488 с.
18. Ржевська Н. Ф. Інституційний вимір політичного аналізу і прогнозування в США /Н.Ф. Ржевська // Гілея: науковий вісник. – 2012. – Вип. 60 (№5). – С. 737–741.
- 19.Ржевська Н. Ф. «Мозкові центри» як суб'єкти експертного середовища: функціональний аналіз / Н.Ф. Ржевська // Політичний менеджмент : український науковий журнал. – 2012. – №1/2(52–53). – С. 33–41.
- 20.Ржевська Н. Ф. Політичний аналіз і стратегічне прогнозування в США: інституційний вимір / Н. Ф. Ржевська. – Дрогобич : Коло, 2012. – 256 с.
- 21.Ржевська Н. Ф. Функції й напрями діяльності «мозкових центрів» /Н.Ф. Ржевська // Актуальні проблеми міжнародних відносин:Збірник наукових праць – Вип. 107 (Частина І). – К.:ІМВ КНУ імені Тараса Шевченка, 2012 – С. 171–178.
- 22.Романов В., Рудік О., Брус Т. Вступ до аналізу державної політики: Навчальний посібник. – К.: Основи, 2001. – 238 с.
- 23.Романюк А. Порівняльний аналіз політичних систем країн Західної Європи : інституційний вимір. – Львів: Тріада Плюс, 2004. – 392 с.
- 24.Симонов К.В. Политический анализ: Учебное пособие. – М.: Логос, 2002. – 152 с.
- 25.Сізіх Н.В. Теорія прийняття рішень в міжнародних відносинах: Навчальний посібник до лекційного курсу. – К.: Кобза, 2003.– 208 с.
26. Современные международные отношения: Учебник / Под ред. А.В. Торкунова. – М.: РОССПЭН, 2004. – 584 с.
- 27.Телешун С.О., Баронін А.С. Політична аналітика, прогнозування та політичні консультації. – К.: Вид. Паливода А.В., 2001. – 112 с.
- 28.Теория международных отношений: Хрестоматия / Сост., науч. ред. и коммент. П.А. Цыганкова. – М.: Гардарики, 2002.
 - 1.Цыганков П. А. Международные отношения : [Учеб. пособие для студентов вузов, обучающихся по направлениям «Политология», «Социология», спец. «Политология», «Социология», «Междунар. отношения»] / П.А. Цыганков; Ин-т «Открытое о-во». — М. : Новая шк., 1996. — 317 с.
 - 2.Хонин В. Международные отношения: координатная ось типологического анализа / Валентин Хонин // Дослідження світової політики. Збірник наукових праць. Випуск 48. – С.143-160.
 - 3.Хонин В. Н. Теория международных отношений. Общая часть. – К. : Академ-Пресс, 2005. - 456 с.
 - 4.Эндрейн Г.Ф. Осуществление политического курса и специальные преобразования. – М.: Изд-во «ИНФРА-М», Изд-во «Весь мир», 2000. – 320 с.
- 29.Юськів Б.М. Контент-аналіз. Історія розвитку і світовий досвід: Монографія. - Рівне: "Перспектива", 2006.
- 30.Янг. Е., Куїнн Л. Як написати дієвий аналітичний документ у галузі державної політики: Практичний посібник для радників з державної політики у

Центральній Європі / Пер. з англ. – К.: К.І.С., 2003. – 120 с.

Додаткова:

31. Алієв М.М. «Фабрики думки» у формуванні зовнішньополітичної стратегії держави [Електронний ресурс] / Максим Алієв // Науковий вісник Інституту міжнародних відносин НАУ. Серія: економіка, право, політологія, туризм. – Т.1 (№3). – 2011. – Режим доступу: <http://jrnl.nau.edu.ua/index.php/IMV/article/view/3124>
32. Базові методика прикладного аналізу МВ/ Епістемологія і методи досліджень теорії міжнародних відносин. - <http://www.vesna.org.ua/txt/drgluck/irteo/4T9.html>
33. Власов В.Г. Зміст та механізми зовнішньої політики сучасної держави / В. Власов // Міжнародні відносини. Серія «Політичні науки». 2015. – №8 – С. 1-14.
34. Гордеева Т.Н. Контент-анализ публикаций журнала "Социологические исследования" (городские проблемы). - <http://cyberleninka.ru/article/n/kontent-analiz-publikatsiy-zhurnala-sotsiologicheskie-issledovaniya-gorodskie-problemy>
35. Еляков А. Д. Информационная перегрузка людей// Социологические исследования. - 2005. - № 5. - С. 114-121.
36. Жоль К.К. Контент-анализ, компонентный анализ та побудова тезаурусів для соціологів/ Соціологія. - http://pidruchniki.ws/11631018/sotsiologiya/kontent-analiz_komponentniy_analiz_pobudova_tezaurusiv_dlya_sotsiologiv
37. Іванов В. Загальні принципи аналізу документів - journalib.univ.kiev.ua
38. Іванов О.В. Комп'ютерний контент-аналіз: проблеми та перспективи вирішення/ Методологія, теорія та практика соціологічного аналізу сучасного суспільства. – Вип.15. - <http://www.ekmair.ukma.kiev.ua/bitstream/123456789/2407/1/Ivanov%20komjuternyi%20analiz.pdf>
39. Кириченко Р.О. Контент-аналіз агітаційних матеріалів політичних сил в період української національно-визвольної революції 1917-1921 років (за фондами ДАСО). - <http://bulletin.uabs.edu.ua/store/jur/2011/1ebbea2c1c8ddb6a79fa14773bd7e6a.pdf>
40. Костенко Н., Іванов В. Досвід контент-аналізу: Моделі та практики. – К.: Центр вільної преси. – 2003. – 200 с.
41. Степко О. М. Методи аналізу при проведенні комунікаційних кампаній [Електронний ресурс] // Олександр Степко // Науковий вісник Інституту міжнародних відносин НАУ. Серія: економіка, право, політологія, туризм. – Т.1 (№1). – 2010. – Режим доступу: <http://jrnl.nau.edu.ua/index.php/IMV/article/view/2957/0>
42. Тернер Р. Сравнительный контент-анализ биографий // Вопросы социологии. – 1991. - № 1. – С. 121 – 133.
43. Ялі М.Х. Цивілізаційна парадигма в дослідженні системи міжнародних відносин / Максим Ялі // Дослідження світової політики: Зб. Наукових праць. Вип. 31.- К.: ІСЕМВ НАН України, 2005. – С.227-240.

44. Ялі М.Х. Синергетичний підхід у сучасних дослідженнях міжнародних відносин / Максим Ялі // Проблеми міжнародних відносин: Збірник наукових праць. Вип. 4. – К.: КиМУ - 2012 – с.112-123.
45. Ялі М.Х. Зовнішня політика «енергетичної наддержави» напередодні світової економічної кризи 2008-2009 рр. / Максим Ялі // Вісник Одеського національного університету – Серія соціологія і політичні науки. – 2012. – Т.17. – Вип.1 – С.95-102.
46. Ялі М.Х. Характерні риси та закономірності еволюції міжнародних порядків / Максим Ялі // Дослідження світової політики: Зб. Наук. праць. Вип. 44. – К.: ІСЕМ НАНУ. – 2008. – С.183-193.
- Офіційні сторінки:
47. США – <http://www.whitehouse.gov>
48. Британія – <http://www.number-10.gov.uk>
49. Франція – <http://www.sv.vtcom.fr/ftv/pres/ely/>
50. Німеччина – <http://www.government.de>
51. Італія – <http://www.italyemb.nw.dc.us/italy/>
52. ЦРУ США - <http://www.cia.org/>
53. Країни світу - <http://svit.ukrinform.ua/>